

■ První kapitola

Seebühl na jezeře – Dětské domovy jsou jako úly – Autobus s dvaceti nováčky – Kudrny a copy – Smí dítě ukousnout druhému dítěti nos? – Anglický král a jeho astrologické dvojče – Jak je to těžké, dostat vrásky od smíchu

A znáte vy vlastně Seebühl? Horskou vesnici Seebühl? Seebühl na jezeře? Ne? Neznáte? To je zvláštní – ať se člověk zeptá koho chce, nikdo nezná Seebühl. Snad patří Seebühl na jezeře zrovna k těm místům, co je znají právě jen lidé, kterých se člověk nezeptá. Ani bych se tomu moc nedivil. To se také stává.

Nu, a když neznáte Seebühl na jezeře, neznáte ovšem ani dětský domov v Seebühlu na jezeře, tu známou prázdninovou osadu pro malá děvčátka. Škoda. Ale to nevadí. Dětské domovy se podobají jeden druhému jako šišky chleba nebo psí fialky. Kdo zná jeden, zná všechny. A kdo jde kolem, pomyslí si, že jsou to velikánské úly. Bzučí to tam smíchem, křikem, šeptáním a chichotáním. Takové prázdninové osady jsou úly radosti a dětského štěstí. A kdyby jich bylo sebevíc, přece jich nikdy nebude dost.

Večer si ovšem někdy usedne šedý skřítek Stesk na postele ve velké ložnici, vytáhne z kapsy šedý sešit a šedou tužku a sčítá s vážnou tváří slzy, ty vyplakané i ty nevyplakané.

Ale ráno už není po něm ani památka! Tu klapou hrníčky na mléko i malé zobáčky o závod. A celá hejna šplouchálek vbíhají do chladného, lahvově zeleného jezera. Stríkají, výskají, vriskají, hulákají, plavou nebo dělají, že plavou.

Takhle to vypadá i v Seebühlu na jezeře, kde začíná příběh, který vám chci vyprávět. Je to trochu zamotaný příběh. A budete někdy muset po čertech dávat pozor, abyste všechno navlas a důkladně pochopili. Zpočátku se to všechno vyvíjí docela pěkně. Zamotává se to až v dalších kapitolách. Pak je to zamotané a dost napínavé.

Zatím se všechna děvčátka koupou v jezeře a nejdivočeji si počíná jako vždycky devítiletá dívenka s hlavou plnou kudrnek a nápadů, která se jmenuje Luisa. Luisa Palffyová. Z Vídně.

Tu se ozve od domu úder na gong. Pak druhý a třetí. Děti a vychovatelky, které se ještě koupou, vylézají na břeh.

„Gong platí pro všechny!“ volá slečna Ulrika. „Dokonce i pro Luisu.“

„Však já už jdu!“ křičí Luisa. „Na stará kolena se člověk přece nepřerazí!“ a pak opravdu jde.

Slečna Ulrika žene své štěbetající stádo v plném počtu do chléva, vlastně ne, do domu. Přesně ve dvanáct se obědvá. A pak čekají všichni nedočkavě na odpoledne. Proč?

Odpoledne má přijet dvacet nováčků. Dvacet děvčátek z jižního Bavorska. Budou mezi nimi nějaké fintilky? A klepničky? A třeba také prastaré dámy ve věku třinácti, či dokonce čtrnácti let? Přivezou s sebou zajímavé hračky? Jen aby přivezly i velký gumový míč! V Trudině míči už není vzduch. A Brigita se svým nevyrukují. Zamkla ho do skříně. Na dva západy. Aby se mu nic nestalo. Něco takového se také vyskytuje.

Nu, a odpoledne stojí tedy Luisa, Truda, Brigita a ostatní děti u velkých, doširoka otevřených železných vrat a čekají napjatě na autobus, který má přivést nováčky z nejbližší

železniční stanice. Jestli vlak neměl zpoždění, měli by už vlastně...

Tu se ozve houkačka. „Už jedou!“ Po silnici přijíždí autobus, opatrně zahýbá do vrat a zastavuje. Šofér vystupuje a pomáhá jednomu děvčátku po druhém dolů. Ale nestaví na zem jenom holčičky, nýbrž i kufry a panenky, brašny a koše, balíčky a látkové psy, kolečkové brusle a deštníčky, termosky a pláště do deště, knihy, botanické torby a sítky na motýly, páté přes deváté.

Nakonec se ve dveřích autobusu objeví s celým svým majetkem dvacátá holčička. Vážně vyhlížející stvoření. Šofér vztáhne ochotně ruce.

Malá zavrtí hlavou, až se jí rozhoupou oba copy. „Děkuju, já sama,“ říká zdvořile, ale rozhodně vážné děvčátko a slézá hbitě ze stupátka. Dole se rozhlédne s rozpačitým úsměvem kolem sebe. Najednou vykulí oči. Vytřeštěně zírá na Luisu. A tu Luisa také vyvalí oči. Ulekaně pohlíží té nové do obličeje.

Ostatní děti a slečna Ulrika se dívají vyjeveně z jedné na druhou. Šofér si posunul čepici do týlu, podrbal se ve vlasech a zapomněl zavřít ústa. Co se stalo?

Luisa a ta nová jsou si podobné jako vejce vejci. Jedna má sice dlouhé kudrny a druhá přísně utažené copánky, ale to je také opravdu jediný rozdíl. Tu se Luisa otočí a uhání do zahrady, jako by ji honili lvi a tygři.

„Luiso!“ volá slečna Ulrika. „Luiso!“ Pak pokrčí rameny a odvádí svých dvacet nováčků do domu. Váhavě a strašně udiveně loudá se za nimi dívenka s copánky.

Paní Muthesiová, vedoucí dětského domova, sedí v kanceláři a spolu se starou energickou kuchařkou se radí o jídelním lístku na příští dny.

Vtom někdo klepe. Slečna Ulrika vstupuje a hlásí, že nováčkové přijeli zdraví, svěží a v plném počtu.

„To jsem ráda. Děkuji.“

„Ještě bych měla něco...!“

„Copak?“ Věčně zaměstnaná vedoucí na okamžik vzhledne.

„Jde o Luisu Palffyovou,“ začíná váhavě slečna Ulrika.
„Čeká venku přede dveřmi.“

„Sem s tou darebačkou!“ Paní Muthesiová se mimoděk usměje. „Copak zase provedla?“

„Tentokrát nic,“ říká pomocnice. „Je to jen...“ Otvírá opatrně dveře a volá: „Pojďte dál, vy dvě! Jen žádný strach!“

A teď vstupují obě děvčátka do pokoje. Zůstanou stát co nejdále od sebe.

„No to jsem blázen!“ mumlá kuchařka.

Zatímco si paní Muthesiová udiveně prohlíží děti, povídá slečna Ulrika: „Ta nová se jmenuje Lotka Körnerová a je z Mnichova.“

„Jste spolu příbuzné?“

Obě děvčátka zavrtí nenápadně, ale přesvědčeně hlavou.

„Dodneška se v životě neviděly!“ pronáší slečna Ulrika své mínění. „Podivné, že?“

„Jak to – podivné?“ dodává kuchařka. „Jak se mohly vidět? Když jedna je z Mnichova a druhá z Vídně?“

Paní Muthesiová praví vlídně: „Dvě holčičky, které se tolik podobají jedna druhé, budou jistě dobrými přítelkyněmi. Nestůjte tak cize vedle sebe, děti! No tak, podejte si ruku!“

„Ne!“ zvolá Luisa a schová ruce za záda.

Paní Muthesiová pokrčí rameny, chvíli přemýšlí a nakonec řekne: „Můžete jít!“

Luisa je skokem u dveří, vrazí do nich a vyběhne ven. Lotka se způsobně ukloní a chce pomalu opustit pokoj.

„Ještě na okamžik, Lotynko,“ zastaví ji vedoucí. Otevře velkou knihu. „Zanesla bych si hned tvoje jméno. A kdy a kde ses narodila. A jak se jmenují rodiče.“

„Já mám už jenom maminku,“ šeptá Lotka.

Paní Muthesiová namáčí násadku do kalamáře. „Tak nejdřív, kdy ses narodila?“

Lotynka jde po chodbě, pak po schodech, otevře dveře a stojí v místnosti, kde mají děti skříně. Ještě si nevybalila kufr. Začíná ukládat svoje šaty, košile, zástěry a punčochy do skříně, kterou jí přidělili. Otevřeným oknem sem zaznívá dětský smích.

Lotynka drží v ruce fotografii mladé ženy. Dívá se něžně na obrázek a pak jej pečlivě uschová pod zástěry. Když už chce zavřít skříň, všimne si zrcadla upevněného zevnitř na skříňových dveřích. Zpytavě se na sebe dívá, jako by se viděla poprvé. Pak hodí v náhlém rozhodnutí copy dozadu a upraví si vlasy tak, že se podobají hřívě Luisy Palffyové.

Někde bouchnou dveře. Rychle, jako přistižena při zlém činu, svěsí Lotka ruce.

Luisa sedí se svými přítelkyněmi na zahradní zdi a má přísnou vrásku na čele.

„Já bych si to nedala líbit,“ povídá Truda, její vídeňská spolužačka. „Přivandruje si drze s tvým obličejem!“

„A co mám dělat?“ ptá se Luisa nazlobeně.

„Rozškrábej jí ho!“ navrhuje Monika.

„Nejlíp uděláš, když jí ukousneš nos!“ radí Kristina. „A budeš mít celé to zlobení rázem z krku!“ Přitom klátí spokojeně nohama.

„Takhle zpackat člověku prázdniny!“ zabručí upřímně rozhořčená Luisa.

„Vždyť za to nemůže,“ povídá kulaťoučká Štěpánka. „Kdyby někdo přišel a vypadal jako já...“

Truda se směje. „Přece sama nevěříš, že by byl ještě někdo tak hloupý a běhal po světě s tvým obličejem!“

Štěpánka se urazila. Ostatní se smějí. Dokonce i Luisa stahuje tvář k úsměvu.

Tu se ozve hlas gongu.

„Krmení dravé zvěře!“ volá Kristina. Děvčata seskakují ze zdi.

Paní Muthesiová povídá v jídelně slečně Ulrice: „Posadíme naše malé dvojnice vedle sebe. Třeba pomůže radikální léčba.“

Děti se hlučně hrnou do sálu. Židle hřmotí. Děvčata mající službu vlečou ke stolu velké polévkové mísy, z nichž se kouří. Jiné naplňují talíře, které jim ostatní podávají.

Slečna Ulrika přistupuje k Luise a Trudě, poklepá Trudě lehce na rameno a říká: „Posadíš se vedle Hildy Sturmové.“

Truda se otočí a chce něco odpovědět: „Ale...“

„Žádné odmlouvání, ano?“

Truda pokrčí rameny, vstane a nasupeně odtáhne.

Lžice klapou. Místo vedle Luisy je prázdné. Je to zvláštní, kolik pohledů může přitahovat takové prázdné místo.

A pak se všechny pohledy jako na povel obrátí ke dveřím. Vstoupila Lotka.

„Tak tady konečně jsi,“ povídá slečna Ulrika. „Pojď, ukážu ti tvé místo!“ Vede tichou, vážnou dívenku ke stolu. Luisa vůbec nevzhledne a nabírá vztekle polévku. Lotka si poslušně sedá vedle Luisy a sahá po lžici, ačkoliv má krk jako ušněrovaný.

Ostatní děvčata pošilhávají nadšeně k tomu podivnému páru. Tele s dvěma nebo třemi hlavami by nemohlo být zajímavější. Tlustá Štěpánka s kulatým obličejem zapomněla samou zvědavostí zavřít pusu.

Luisa se nemůže déle ovládat. A ani nechce. Vší silou šlápe pod stolem Lotce na nohu.

Lotka se zachvěje bolestí a pevně stiskne rty.

U stolu, kde sedí dospělí, potřásá pomocnice Gerda hlavou: „Já to nemůžu pochopit! Dvě docela cizí děvčata, a taková podobnost!“

Slečna Ulrika dodává zamyšleně: „Třeba jsou to astrologická dvojčata.“

„Co je to, prosím tě?“ ptá se slečna Gerda. „Astrologická dvojčata?“

„Prý jsou na světě takoví lidé, kteří jsou si navzájem po-

dobni jako vejce vejci, a přitom spolu vůbec nejsou příbuzní. Přišli ale na svět ve zlomku téže vteřiny!“

Slečna Gerda zašeptá: „Ach!“

Paní Muthesiová přikývne. „Četla jsem jednou o londýnském pánském krejčím, který vypadal přesně jako anglický král Eduard VII. Byl mu podobný k nerozeznání. O to víc, že nosil stejnou bradku jako král. Ten si dal zavolat krejčího do Buckinghamského paláce a dlouho se s ním bavil.“

„A to se oba narodili opravdu v téže vteřině?“

„Ano. Prý se to dalo náhodou přesně zjistit.“

„A jak to bylo dál?“ ptala se slečna Gerda napjatě.

„Krejčí si musel na královo přání dát oholit bradku!“

Zatímco ostatní se smějí, pohlíží paní Muthesiová zamyšleně k protějšmu stolu, u něhož sedí obě děvčátka. Pak povídá: „Lotka Körnerová dostane postel vedle Luisy Palffyové. Budou si muset na sebe zvyknout.“

Je noc. Všechny děti spí. Až na dvě. Ty dvě jsou k sobě obráceny zády, tváří se, jako by pevně spaly, leží tu však s otevřenýma očima a upřeně hledí před sebe.

Luisa se nevlídně dívá na stříbrný srpek, který maluje měsíc na její postel. Najednou nastraží uši. Slyší tichý, potlačovaný pláč.

Lotka si tiskne ruce na ústa. Co jí říkala maminka při odjezdu? „Jsem tak ráda, že strávíš pár týdnů mezi mnoha veselými dětmi. Jsi moc vážná na svůj věk, Lotynko! Já vím, že za to nemůžeš. To spíš já jsem vinna. A moje zaměstnání. Jsem příliš málo doma. Když přijdu, jsem unavená. A ty sis mezitím nehrála jako ostatní děti, ale umyla nádobí, uvařila, prostřela na stůl. Prosím tě, vrať se mi s tisíci vrásečkami od smíchu, ty moje malá hospodyňko!“ A teď tu leží v cizině, vedle ošklivého děvčete, které ji nenávidí, protože je mu podobná. Vzdychne. Pak má člověk dostat vrásečky od smíchu! Lotka tlumeně vzlyká.

Náhle ji pohladí malá cizí ruka neobratně po vlasech!

Lotka leknutím ztuhne. Luisina ruka hladí ostýchavě dál.

Měsíc nahlíží dovnitř velkým oknem ložnice a nemálo se diví: Zde leží vedle sebe dvě dívenky, které se neodvažují na sebe pohlédnout, a jedna z nich, ta, která právě plakala, sahá teď tápavě a pomaloučku po hladící ruce té druhé.

No dobrá, myslí si starý stříbrný měsíc. To si mohu s klidem zajít!

A také to udělá.

